
PETA OBLJETNICA MANIFESTACIJE “MUVI 05: MUZEJI – VIDEO – FILM”

Od manifestacije do portala s pristupom muzejskim filmovima online

LADA DRAŽIN TRBULJAK □ Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

Kratki osvrt na obljetnički MUVI 05

Od prve bijenalne manifestacije MUVI: muzeji–video–film, održane 2006. godine, nastojali smo se razvijati ne prestajući stalno uključivati nove oblike komunikacije i prezentacije audio-vizualnih priloga. Prikazivački program, predavanja i susreti filmskih i muzejskih autora i kustosa bili su inicijalna platforma za razmjenu znanja. Potom se krenulo s prikazivanjem inozemnog programa, organizacijom radionica, od 2012. i s festivalom filmova snimljenih mobitelom MUVIMOBIL, a od posljednjeg MUVI-ja 2014. godine manifestacija je proširena multimedijским blokom MUVI lab, kojim je prošireno istraživanje pokretnih slika i na multimedijске projekte (na web-stranice, igrice, 3D animacije, holograme, mobilne aplikacije, audiovodice, interaktivne kioske, online izložbe, virtualne muzeje, blogove...). Tijekom pet MUVI-ja (2006., 2009., 2010., 2012., 2014.) u prikazivačkom dijelu programa sudionici su mogli vidjeti oko 250 videa nastalih u produkciji hrvatskih i inozemnih muzeja, a sudjelovalo je tridesetak vanjskih suradnika/suradnica iz Hrvatske i inozemstva.

Od samog početka nismo smatrali da bi MUVI trebao postati festival, pa o tome ne razmišljamo ni danas; jednostavno nam je bilo potrebno mjesto na kojemu ćemo mi muzealci jedni drugima (ali i široj publici) pokazati ono što radimo. U prostorijama Muzejskoga dokumentacijskog centra počeli smo prikazivati filmove, organizirati radionice, tečajeve i predavanja. Nastojali smo da nam bude ugodno, neopterećujuće i da se svi osjećamo kao da smo kod kuće i da s obitelji i prijateljima gledamo filmove i komentiramo dobre scene.

Istodobno smo pozivali profesionalce kao što su dr. Mate Kukuljica iz Hrvatske kinoteke, prof. Silvestar Kolbas s Akademije dramskih umjetnost, kolege iz Hrvatskoga filmskog saveza, dr. sc. Hrvoje Stančić s Katedre za arhivistiku i dokumentalistiku Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta, Carmen Lhotka iz Hrvatskoga filmskog arhiva (HDA) i brojni kolege muzealci. Pokušali smo jednostavno spajati ljude koji dolaze iz različitih svjetova i imaju različita znanja.

Bili smo svjesni da je film medij koji vrlo brzo šalje poruke i da ga je vrlo atraktivno imati u muzeju, ali da nemamo mogućnosti raditi ga u profesionalno ozbiljnim

uvjetima. Često nam je nedostajalo znanja, čak i kad smo željeli ući u takav projekt. Trebalo je naučiti razraditi sinopsis, znati gdje pronaći suradnike i predvidjeti troškove.

Situacija nam je s vremenom počela ići u prilog jer se počela događati i *demokratizacija medija*. Sve je postalo dostupnije pa je MUVI u takvom okolišu počeo rasti. Ove je godine narastao vjerojatno i zato što je peti, obljetnički. Pomislili smo kako je ovo možda prilika da ga napravimo u nekim novim okolnostima, da učinimo određeni iskorak.

Peta filmska manifestacija MUVI: muzeji–video–film održavala se 4. i 5. prosinca 2014., i to na dvije lokacije. Zadržali smo običaj da se prvi dan okupimo u Muzejskome dokumentacijskom centru. Tema istraživanja bila je *Audio-vizualna dokumentacija i audio-vizualne prezentacije*. Imali smo sjajne predavače: dr. sc. Gorana Zlodija, profesora s Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta; Tamaru Štefanac, arhivisticu i dokumentaristicu Hrvatskoga željezničkog muzeja; Kristijana Crnkovića, direktora tvrtke ArhivPro; goste iz Slovenije: Sašu Zagoranskog, direktora tvrtke Semantika i Nadju Valentinčić Furlan iz Slovenskoga etnografskog muzeja te kustosice Hrvatskoga povijesnog muzeja Rheu Silviju Ivanuš i Natašu Mataušić.

Cilj platforme bio je upoznati muzejske i kulturne djelatnike sa zbirkama filma, informirati ih o načinima komunikacije i prezentacije filmske građe i dokumentacije, pokazati primjere dobre prakse te omogućiti razmjenu iskustava između muzealaca i tvrtki koje realiziraju audio-vizualne ili web-projekte vezane za baštinu.

Drugog smo se dana “preselili” u Muzej suvremene umjetnosti. Rekordnih 45 dokumentarnih filmova i ove je godine pokrilo širok spektar muzejskih sadržaja i osebujnih protagonista podijeljenih u osam sekcija: *muzeji i umjetnici, stalni postavi, izložbe, manifestacije, etnografska istraživanja, edukativna djelatnost, zaštita i inozemni film*.

Prikazivački program otvorio je film *Richterov pogled* redatelja Bojana Gagića, nastao u produkciji Muzeja suvremene umjetnosti. Od domaćih filmova u programu izdvajamo još *Šetnju muzejom* redatelja Borisa Šepera,

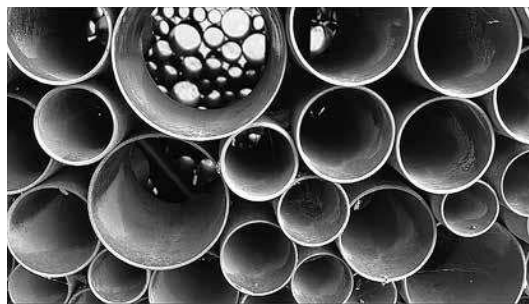
**PRIKAZIVAČKI PROGRAM: HRVATSKI FILMOVI
PRIKAZANI NA MANIFESTACIJI MUVI 05**

sl.1. Film: Marušić Klif. Između frekvencija 2, 2014., Umjetnički paviljon u Zagrebu

sl.2. Najavni trailer međunarodnog projekta 'Antologije krijumčarenja', 2013., Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka

sl.3. Film: Bojan Gagić: Richterov pogled, 2013., Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb

sl.4. Boris Demur: Spiralno putovanje, 2013., Umjetnički paviljon u Zagrebu

koji gledatelja vodi kroz stalni postav Muzeja antičkog stakla u Zadru; *Spajalice*, nastale u produkciji Muzeja moderne i suvremene umjetnosti iz Rijeke, koje prikazuju seriju umjetničkih intervencija u javnom prostoru grada Rijeke te *Tranzicije* autora Andre Krstulovića Opare, koji govori o poveznici između Ivana Meštrovića, njegovih djela i ideja s jedne strane te suvremenih umjetnika i njihovih aktualnih kreativnih težnji s druge strane.

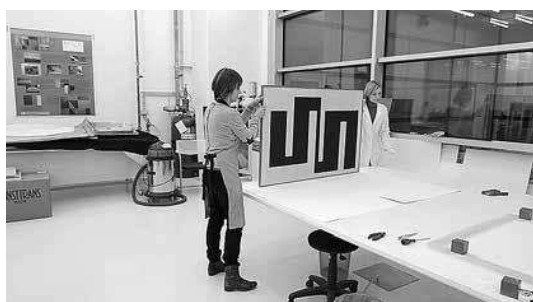
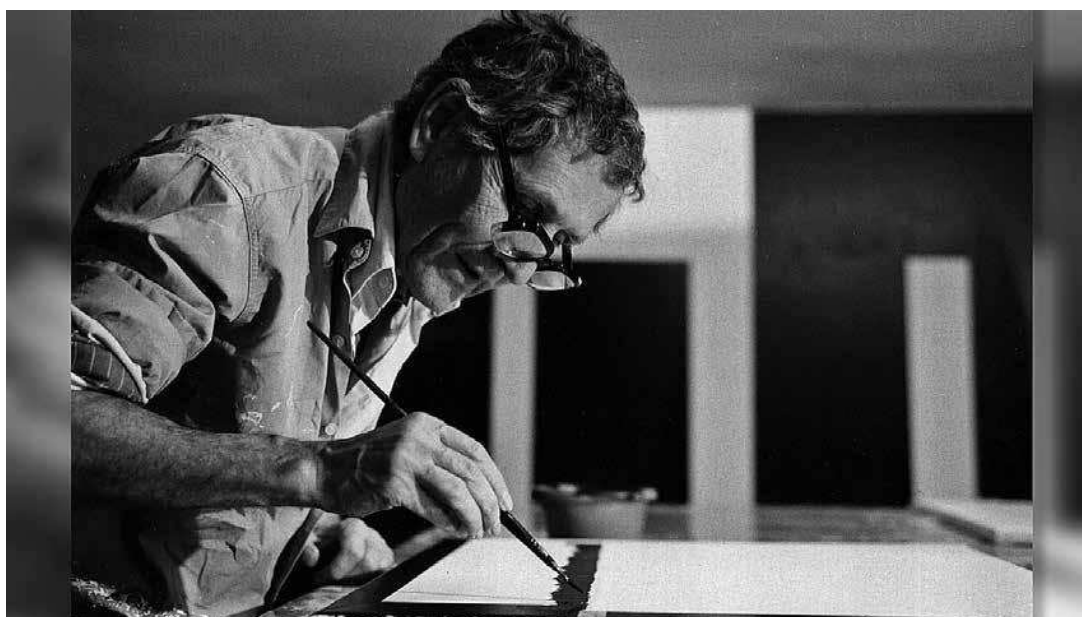
Blok posvećen inozemnim muzejima jednim smo dijelom namijenili Glasgowskim muzejima, koje smo, zahvaljujući suradnji sa škotskim kustosom Davidom Scottom, predstavili trima filmovima. Većina filmova o Glasgowskim muzejima nije realizirana samo kao dokumentacijski materijal ili rezultat istraživanja – filmovi su uglavnom dio postava njihovih muzeja. Svi su nastali u produkciji Odjela za digitalne i nove medije koji je formiran nedavno,

tek 2012. godine. Svi filmovi govore o vrlo jednostavnim ljudima, o mjestima koja su tim ljudima važna ili, pak, o susretu dviju različitih kultura i protagonista, poput osoba rođenih u Delhiju koje su spletom okolnosti došle živjeti u Glasgow.

Potom su prikazana još tri inozemna filma. Posebnu je pozornost privukao dokumentarac o proslavljenom kinesko-američkom arhitektu Ieoh Ming Peiju naslova *Gospodin I. M. Pei i Suzhou muzej*, nastao u produkciji Suzhou muzeja iz Kine. Osim razgovora s proslavljenim arhitektom, film je donio i nevjerojatno lijepe i meditativne prizore muzeja koji je taj slavni arhitekt projektirao u svome rodnom gradu. Dirljivi su kadrovi u kojima Pei, koji je tada imao 85 godina, apsolutno ništa ne prepuštajući slučaju te sam, s velikom pažnjom, bira bambuse koji će biti posađeni u parku muzeja.

U cjelini u kojoj smo prikazali filmove umjetnika ili filmove o umjetnicima posebno bismo izdvojili film o umjetniku Borisu Demuru, koji je režirao i snimio Darko Bavoļjak, a koji dolazi iz produkcije Umjetničkog paviljona u Zagrebu. Bavoļjak je uspio zabilježiti Demurov rad na njegovoj posljednoj izložbi *Spiralno putovanje*, a osim samog procesa nastajanja radova *in situ* bilježi i odabrane snimke umjetnikove komunikacije s posjetiteljima.

Zanimljiva je bila i produkcija etnografskih muzeja, a među tim filmovima mogli bismo izdvojiti rad Centra za

nematerijalnu kulturu Istre GENKU, koji se predstavio s dva filma: *Questa son mi, mi son boumbara* donosi videoportret Egle Cetine, jedne od najaktivnijih izvođačica vodnjanskih bassa, i film *O teranu, vinu...i druge štorije iz konobe u 6 slika*, a svakako valja spomenuti i film Etnografskog muzeja u Zagrebu *Igračka ima srce*.

S Muzejem suvremene umjetnosti započeli smo suradnju od MUVI-ja 04, kada samo tek počeli u program uvrštavati filmove iz svjetskih muzeja. Svidjelo nam se gledati ih na velikom platnu, pa smo se upitali zašto ne bismo pokušali i hrvatski muzejski film prikazati u tim fenomenalnim produkcijskim uvjetima. Zaista smo sretni jer nam je ta suradnja omogućila da uđemo u najopremljeniju dvoranu u Hrvatskoj koja se nalazi u nekom muzeju i čija tehnička oprema omogućuje održavanje vrlo zahtjevnih manifestacija (dvorana Gorgona).

Program je bio podijeljen u četiri bloka. Prikazivački je program trajao najdulje, gotovo tri sata.

Novost petog izdanja MUVI-ja jest program MUVI i srodne manifestacije, u sklopu kojega su se hrvatskoj stručnoj javnosti predstavili ugledni stručnjaci iz muzejskog svijeta, i to predavanjima i filmovima te predstavljajući najpoznatiji festival baštinskog karaktera. Najcjenjeniji međunarodni festival za audio-vizualnu i multimedijску prezentaciju muzeja i baštine FIAMP predstavili su Janos Tari i Marie-Françoise Delval, predsjednik i potpredsjed-

nica Međunarodnog komiteta za audio-vizualne medije i nove tehnologije (AVICOM) pri Međunarodnom savjetu za muzeje. *Heritage in Motion*, zajednički projekt Europa Nostre i European Museum Academyja, koji svake godine okuplja najbolje multimedijске proizvode i postignuća vezana za očuvanje i promicanje europske baštine, predstavio je njegov direktor Onno Ephraim. Tamara Nikolić Đerić iz Etnografskog muzeja Istre govorila je o ETNOFILM festivalu, projektu kojemu je cilj afirmacija senzorne etnografije i novih medija u kontekstu istraživanja nematerijalne kulture te propitivanje globalnih i lokalnih kulturnih fenomena. Iskustva s Međunarodnog festivala arheološkog filma Split, usmjerenoga na valorizaciju kulturne baštine i arheoloških istraživanja, prenijela nam je Nikolina Uroda iz Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu.

sl.5. i 6. Film: Pogled kroz meandar, 2014., Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb

sl.7. Muzejske pričalice, 2013, QMINI, d.o.o. u suradnji s Muzejem Međimurja Čakovec.

sl.8. Spajalice, 2014., Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka

sl.9. Film: Igračka ima srce, 2013.,
Etnografski muzej, Zagreb

sl.10. Život kako ga piše 'Spaček' – 65
godina ljubavi, 2013., Nezavisna produkcija

sl.11. i 12. Film: Magija kose, 2013., Gradski
muzej Virovitica, Virovitica

U posljednjemu, trećem bloku uveli smo MUVI lab, za koji se nadamo da će postati sastavnim dijelom manifestacije – blok u kojemu će autori različitih inovativnih multimedijских projekata: web-stranica, holograma, mobilnih aplikacija, 3D animacija, virtualnih izložba i blogova govoriti o tehničkim značajkama, mogućnostima i funkcionalnosti, ali i o problemima s kojima su se susreli pri kreiranju tih multimedijских sadržaja.

Važno je da su te prezentacije zajedno predstavili timovi koji su na njima radili, to jest kustosi i njihovi vanjski suradnici – angažirane tvrtke.

MUVI je tako kao bijenalna manifestacija od ove, 2014. godine osnažio svoje međunarodno značenje: dok smo s prošlim MUVI-jem 04/2012. tek počeli prikazivati filmove iz svjetskih muzeja i zbornik objavljivati dvojezično, od MUVI-ja 05/2014. zaista smo ambiciozno pozvali goste

koji rade slične projekte kako bismo se povezali s njima, u budućnosti možda i surađivali. Može zvučati neskromno, ali kada je MDC počeo organizirati MUVI, na međunarodnoj muzejskoj sceni nije postojala nikakva, pa ni slična manifestacija koja bi nam mogla poslužiti kao uzor. Sa spomenutim manifestacijama dijelimo samo strast za iste sadržaje – film, web i multimediju, ali one su s više natjecateljskog duha, a mi ne dijelimo nagrade – u fokus stavljamo susret, druženje, prikazivanje filmova, razmjenu iskustava i znanja.

Pogled unatrag; prije MUVI-ja

Inicijalna istraživanja koja smo provodili prateći manifestaciju MUVI pokazala su da filmovi i videozapisi imaju širok spektar primjene i funkcije u muzejima – oni su muzejska građa, dokumentacija, muzeografska pomagala ili sredstvo promidžbe. Videom i filmom muzeji dokumentiraju svoju djelatnost, otvorenja izložaba, arheološka iskopavanja, funduse...

Tijekom manifestacija uočili smo da muzeji zaista vrlo rijetko imaju priliku surađivati s profesionalnim producentskim kućama ili s Hrvatskom televizijom. Pretpostavljamo da je jedini razlog tome zapravo vrlo skup proizvodni proces. Velika je šteta da muzeji u ovom dobu, koje je definitivno orijentirano na sliku, nisu u mogućnosti video/filmskim zapisima potaknuti veće zanimanje za svoje sa-

držaje, projekte i funduse. Muzeji su uglavnom primorani sami pronalaziti načine kako s vrlo oskudnim sredstvima doći do video/filmskih zapisa. Stoga bi se moglo reći da su takvi uradci u najvećem postotku rezultat rada muzealaca entuzijasta ili regionalnih televizijskih i produkcijskih kuća.

Kako smo tek od 2006. počeli pratiti ovaj oblik muzejske djelatnosti, za sada nisu rađena istraživanja o tome što se u prethodnim razdobljima proizvodilo i skupljalo. Zanimljive zabilješke dr. Antuna Bauera, naslovljene *Audio-vizuelna sretstva u praksi naših muzeja*, u rukopisu iz siječnja 1985., donose informacije o počecima modernizacije u našim muzejima.

Tako na stranici 4. stoji: *Značajan korak za modernizaciju sa audiovizualnim sredstvima inicirao je prof. Božo Težak kod osnivanja Tehničkog muzeja. Kao pratnja tematici muzeja – po uzoru na Deutsches Museum u Munchenu u Njemačkoj – najveći tehnički muzej danas u Evropi – inicirao je kinodvoranu sa filmovima sa tematikom tehnike....*

U daljnjem tekstu prof. Bauer nas upoznaje s činjenicom da je prof. Težak potaknuo akciju skupljanja bogate kolekcije filmova koju su za *masovnog posjeta nedjeljom* prikazivani posjetiteljima. Strašću pasioniranog muzealca koji bilježi apsolutno sve što zapaža, a za što smatra da bi moglo jednog dana biti korisno, prof. Bauer iznosi još jedan iznimno zanimljiv podatak: već je 1940-ih godina pokrenuta inicijativa za filmska snimanja muzeja, koja bi se kao predigra prikazivala u kinodvoranama. Kao prvi filmski žurnal snimljena je tadašnja Gipsoteka (danas Gliptoteka HAZU), i to dolazak posjetitelja u muzej, pojedine prostorije i muzejski predmeti. Prema riječima prof. Bauera, taj je filmski žurnal potaknuo brojne posjetitelje da uskoro posjete Gipsoteku. Nažalost, ta je akcija ubrzo prekinuta zbog energičnog protivljenja nekih drugarica koje su smatrale da *ta tema nije u duhu revolucije*.

Možemo zaključiti da ćemo u skoroj budućnosti trebati pokrenuti ozbiljno istraživanje o primjeni filmskih i video zapisa u muzejima u razdoblju koje je prethodilo našoj manifestaciji, MUVI-ju, jer osim Bauerovih bilježaka nema preglednog teksta koji bi nam ponudio sintezu i upoznao nas sa svim aktivnostima i rezultatima na tom području.

Jednako tako, smatramo da sama manifestacija, koliko god mi nastojali prikupiti što više video/filmskih zapisa u intervalima od dvije godine, nažalost, ipak ne donosi kompletnu sliku zastupljenosti tog medija u muzejima. Uočili smo da muzeji vrlo često objavljuju svoje amaterske videouratke na brojnim internetskim lokacijama (internetu, *Vimeu*, *YouTubeu*, *Facebooku*...). Nesporno je da je u današnje vrijeme vrlo poželjno iskoristiti besplatne servise i promovirati rad muzeja, što dio muzeja u Hrvatskoj vrlo kvalitetno i čini.

Arheološki muzej u Zagrebu, Muzej Slavonije, Gradski muzej Sisak, Muzej grada Kaštela, Muzej suvremene umjetnosti, Gradski muzej Virovitica, Hrvatski muzej turizma i Narodni muzej Zadar samo su neki od muzeja koji su u proteklih nekoliko godina otvorili svoje kanale na *YouTubeu* i na njemu objavljuju svoje snimke.

Ipak smatramo da objavljivanje na tim servisima ne jamči dovoljno stručan postupak arhiviranja jer su ti servisi upitne pouzdanosti s obzirom na činjenicu da se zbog nekog razloga u svakom trenutku mogu "ugasiti" i sav sadržaj može postati nedostupan.

Premda smo pokušavali pratiti aktivnost muzeja na tim servisima, zasada imamo samo nepreciznu sliku o kvaliteti sadržaja; problem je što bi to zahtijevalo ipak složenije istraživanje jer je riječ o nepoznatoj količini sadržaja, a definitivno bismo se susreli i s problemom autorskih prava (često su vlasnici materijala lokalne televizijske kuće).

PRIKAZIVAČKI PROGRAM INOZEMNIH FILMOVA PRIKAZANIH NA MANIFESTACIJI MUVI 05

sl.13. Film: *Pozlata i svila: nošnja iz 17. stoljeća*, 2013., Velika Britanija, David Scott za Glasgow Museums

sl.14. Film: *Otkrivanje osjeta*, 2014., Portugal, Lua Filmes

sl.15. Film: *Moj Delhi, moj Glasgow*, 2013., UK, David Scott za Glasgow Museums

sl.16. i 17. Film: *Gospodin I.M. Pei* i Suzhou muzej, Kina, Suzhou muzej, Suzhou

MUVI I SRODNE MANIFESTACIJE

Novost programa je tematski blok MUVI 05 i srodne manifestacije na kojemu su hrvatskoj javnosti ugledni stručnjaci iz muzejskog svijeta kroz predavanja i filmove predstavili najpoznatije festivale i natjecanja baštinskog karaktera i prenijeli publici dio svoga bogatog iskustva i znanja.

sl.18. Prezentacija Onno Ephraima, direktora manifestacije "Heritage in Motion".

sl.19. Prezentacija Marie-François Delval o FIAMP-u, međunarodnom festivalu za audiovizualnu i multimedijisku prezentaciju muzeja i baštine.

sl.20. Sašo Zagoranski, direktor firme "Semantika" predstavio je museums.si, portal europske mreže muzeja.

sl.21. Članovi Odbora ICOM / AVICOM Međunarodnog komiteta za audiovizualne medije i nove tehnologije pri Međunarodnom savjetu za muzeje (ICOM) boravili su u Zagrebu od 4. do 6. prosinca 2014. i pratili program na MUVI 05; s lijeva na desno: Hu Jiang, izvršni direktor Šangajskog muzeja i Janos Tari, predsjednik AVICOM-a.

sl.22. Alexandra Roessingh, voditeljica projekta "Heritage in Motion" i Vlatka Filipčić Maligec, voditeljica Muzeja seljačkih buna (Muzeji Hrvatskog zagorja).

sl.23. S lijeva na desno: Jasmina Brković, Iva Validžija, Lada Dražin-Trbuljak i Snježana Radovanlija Mileusić u pauzi projekcija na MUVI 05.

S tehnološkim napretkom suočavamo se i s prirodom tih vrlo nestabilnih medija, a pojavljuje se i problem čitljivosti zapisa, pa i njihove upotrebljivosti u budućnosti.

Neki brojčani podaci o dokumentacijskim zbirka fondova Videoteka i Filmoteka

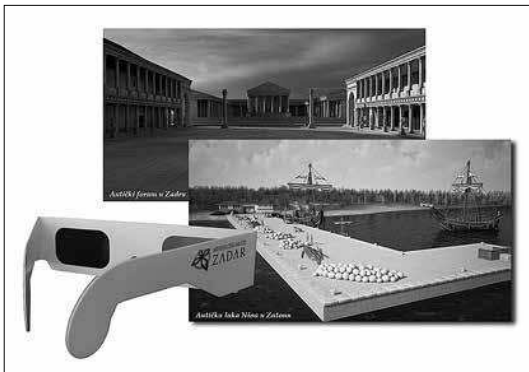
Rezultati istraživanja podataka iz Online Registra muzeja, galerija i zbirki u RH (OREG) koji vodi Muzejski dokumentacijski centar daju uvid u aktualno, ali samo statističko, stanje vezano za dokumentacijske zbirke AV fondova, u broj muzejskih profesionalaca koji se bave njihovom obradom, kao i podatke o broju jedinica što ih muzeji čuvaju u tim zbirka. Svi su podaci prikupljeni metodom anketnog upitnika koji se svake godine šalje muzejima.

Godine 2014. od ukupno 283 hrvatska muzeja za 63 nalazimo podatak o vođenju videoteke, a 49 muzeja ima filmoteku. Dok se o videotekama brine 49 djelatnika, o filmotekama brigu vodi samo 14 njih.

Ukupan broj jedinica u videotekama jest 5166, a u filmotekama 309. Sadržaj videoteka nije nam sasvim poznat, pa ne možemo sa sigurnošću tvrditi da su svi ti zapisi vezani za aktivnosti hrvatskih muzeja.

Analizom broja/vrsta programa u kojima se obrađuje video/filmska građa možemo konstatirati da je najzastupljeniji program S++ , u kojemu se obrađuje 40 videoteka, 5 njih koristi se različitim programima (MS wordom, MS Excellom, ProMusom, MS Accessom), a za neke taj podatak nije naveden ili se uopće ne obrađuju računalo (15).

Uzme li se u obzir činjenica da taj posao nije primarno područje djelovanja muzealaca već je to većini njih samo sporedno područje bavljenja, mogli bismo rezimirati da je broj muzejskih profesionalaca koji se mogu posvetiti složenom postupku stručne obrade, praćenju i aktivnoj brizi o tom području muzejske aktivnosti premalen. Na

kraju ipak možemo zaključiti da, unatoč svim okolnostima, zanimanje i angažman postoje.

Od manifestacije do portala s pristupom muzejskim filmovima online

Na kraju ćemo se kratko osvrnuti na projekte u nastajanju – od promišljanja digitalnog repozitorija do pogleda u testnu fazu portala s pristupom muzejskim filmovima online.

MUVI lab

Sastavni dio manifestacije je i "MUVI lab: pitanja-iskustva-prepreke" u kojemu su autori deset inovativnih multimedijских projekata - 3D animacija, holograma, 3D mappinga, mobilnih aplikacija, virtualnih izložbi, webstranica i blogova, interaktivnih instalacija - govornici i tehničkim značajkama, mogućnostima i funkcionalnostima, ali i o problemima s kojima su se susreli prilikom kreiranja tih multimedijских i web sadržaja.

sl.24. i 25. Luka antičkog Nina u Zatonu ASTARTA PLUS d.o.o.; Arheološki muzej Zadar

sl.26. i 27. Velika trešnja – 3D animacija potresa i obnove Dubrovnika 1667. godine, 2013., Dubrovački muzeji, NOVENA d.o.o.

sl.28. Webstranice Centra za posjetitelje Ivanina kuća bajki predstavile su Dragana Lucija Ratković Aydemir autorica projektne ideje i Anka Puškarić, iz TZ Grada Ogulina.

sl.29. Hologram Stjepan Gradić: otac domovine, 2014., NOVENA d.o.o.

sl.30. Presentacija multimedijского vodiča "Stazama krapinskih neandertalaca – tablet aplikacija", Ervin Šilić i mr.sc. Vlasta Krklec.

sl.31. Presentacija Jasenke Ferber Bogdan: Virtualna izložba 'Pablo Picasso – proslava 80. rođendana, Vallauris 1961.', 2013., Arhiv za likovne umjetnosti HAZU, Zagreb

IZLOŽBA 'MUVI PUNKT: MUZEJI I FILM'
 Prostor 'Ekstenzija', Muzej suvremene
 umjetnosti, Zagreb
 Vrijeme održavanja: 5. -7.12.2014.

sl.32.-34. U prostoru "Ekstenzije" Muzeja
 suvremene umjetnosti mogli su se tijekom tri
 dana odgledati, svi filmovi koji bili prijavljeni
 na MUVI 05.

AV digitalni repozitorij postat će integralni dio budućega digitalnog repozitorija MDC-a koji bi trebao podržati stvaranje najveće digitalne arhive muzejske baštine u Hrvatskoj i postati referentno mjesto ponajprije za stručno i znanstveno istraživanje, ali i za upoznavanje digitalne muzejske baštine.

Zamišljeno je da repozitorij funkcionira kao jedinstveni sustav za prihvata, slobodan pristup, objavljivanje, pravnu zaštitu, ali i trajnu pohranu svih muzejskih filmova online vezanih za temu muzeja i muzejske djelatnosti.

Kako je digitalni repozitorij tek u razvojnoj fazi, pristup muzejskim filmovima online za sada je moguć putem novoga redizajniranog websitea MDC-a koji bi trebao biti objavljen tijekom 2016., a čiju smo testnu fazu predstavili na III. kongresu muzealaca Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem u Opatiji (8. – 11. listopada 2014.).

Umjesto zaključka naveli bismo listu prijedloga za koju smatramo da bi znatno unaprijedila situaciju vezanu za AV medije u muzejima.

Imajući na umu stanje i rezultate, smatramo da bi bilo dobro pokrenuti raspravu i otvoriti određena pitanja, prije svega o tome na koji način pristupiti kreiranju suvremenih audio-vizualnih arhiva i kako postići da budu dostupni stručnoj i široj javnosti. U svakom slučaju, bilo bi dobro poticati strukovna savjetovanja o važnosti i dostupnosti digitalnih AV arhiva, uz predstavljanje primjera, prilika i planova.

Tijekom sljedećih godina u planu nam je i projekt u sklopu kojega bismo željeli definirati smjernice za obradu AVM građe te potaknuti objavljivanje publikacije koja koja bi fokusiranije mogla pratiti sva ta nastojanja.

Primljeno: 25. prosinca 2014.

Značajni korak za modernizaciju sa audiovizuelnim sredstvima inicirao je Prof. Božo Težak kod osnivanja Tehničkog muzeja. Kao prethodna tematika muzeja - po uzoru Deutsches Museum-a u Münchenu u Njemačkoj - najprije tehnički muzej danas u Evropi - inicirao je kinodvoranom sa filmovima sa tematskom tehnikom, sa sličnom temom koja bi bila direktno i indirektno ulazi u kompleksnu tematiku Tehničkog muzeja. Na inicijativu Prof. Težaka i na njegovom konceptu akcija realizirana je odjele jedne razredne

Inicijativu za filmsko snimanje našli muzeji što bi koristile medije u kinodvoranama. Težak je za muzej i za propagandu za muzej - bilo je djelomično nedovoljno 40-50 godina nakon oslobođenja. Snimljena je bila - za prvi potkraj - Gipsoteka. Značaj dolazak grupe projektirala u zgradu i kvartalu prodivanama i pri tom razvijanju kod predviđeni objekte. Publikacija je bila zbirka autoba. Ovaj film je i bio prikazan kao predigra-filmovima u Zagrebu - što je bilo povod za masovni prikaz projektirala u Gipsoteku. Ovakva snimanje našli muzeji

bilo su u planu i za snimanje drugih muzeja u Zagrebu i u pokrajini - već je bilo dogovoreno za nekoliko muzeja. Tome su se energično protivili direktorica Danica Švalba direktor Muzeja revolucije u Zagrebu i Quodžan, direktorica Stručnog muzeja - jer ta tema nije u duhu revolucije - i tako je ta ideja završila i završila je propagande za muzeje.

Na Televiziju bio sam predložio 70-tih godina u dogovoru - za obnovu pokrajine krajem 40-50 godina - za filmovanje naših muzeja za potrebe muzejske propagande a za primjeru na televiziji. Na ovo me inicirala tadašnja ekipa snimatelja na televiziji koji su snimali i tako prate izložbe, a i izložbe u muzejima - za potrebe televizijskog dnevnika. Bilo je dogovoreno da li se primamo materijal scenarij i program i sadržaj snimatelji.

sl.35. - 38. Zabilješke dr. Antuna Bauera. Bauer, Antun. Audio-vizuelna sretstva u praksi naših muzeja: sjećanja. II Zagreb, Vlast, nakl., 1985.

Zbirka rukopisa Muzejskog dokumentacijskog centra.

Na stranici 4. stoji: Značajan korak za modernizaciju sa audiovizuelnim sredstvima inicirao je prof. Božo Težak kod osnivanja Tehničkog muzeja - po uzoru na Deutsches Museum u Münchenu u Njemačkoj - najveći tehnički muzej danas u Evropi - inicirao je kinodvoranu sa filmovima sa tematskom tehnikom....

Na stranici 11. i 12. prof. Bauer nas upoznao s činjenicom da je prof. Težak potaknuo akciju skupljanja bogate kolekcije filmova koju su za masovnog posjeta nedjeljom prikazivani posjetiteljima; 1940-ih godina pokrenuta je inicijativa za filmska snimanja muzeja, koja bi se kao predigra prikazivala u kinodvoranama. Kao prvi filmski žurnal snimljena je tadašnja Gipsoteka (danas Giptoteka HAZU), i to dolazak posjetitelja u muzej, pojedine prostorije i muzejski predmeti.

Na stranici 15. informira nas da je početkom 70-ih godina ponovno započeo dogovore s televizijom za snimanje muzeja za potrebe muzejske propagande.

THE FIFTH ANNIVERSARY OF MUVI 05: MUSEUMS-VIDEO-FILM. FROM EVENT TO PORTAL WITH ONLINE ACCESS TO MUSEUM FILMS

From the first of this biennial series, the 2006 MUVI: museums-video-film, the event was announced as a research project. MUVI has gone on along this path and developed through all the five events since then, without ceasing constantly to involve new forms of communication and presentation of audiovisual contributions. The screening programme, the lectures and the meetings of film and museum authors

and curators were the initial platform for the exchange of knowledge. After that a start was made with the screening of a foreign programme, with the organisation of workshops, and from 2012 with a festival of films shot on mobile phones, MUVIMOBIL.

From 2014 came the multimedia block MUVI lab, which expanded research into moving images to multimedia projects (Web sites, games, 3D animations, holograms, mobile apps, audio guides, interactive kiosks, online exhibitions, virtual museums and blogs).

The screenshot displays the website of the Museum Documentation Center (MDC). At the top, the logo reads 'Muzejski dokumentacijski centar' with 'Museum Documentation Center' in English below it. Navigation links for 'HR' and 'EN' are present. A search bar contains the text 'PRETRAŽIVANJE VIDEOTEKE'. The main heading is 'Zbirke, fondovi Videoteka'. Below this, it shows 'Rezultati pretraživanja (11)' and the search term 'KLJUČNA RIJEČ MUVI 05'. There are sorting options for 'NAZIV' and 'GODINA'. The results are presented in a grid of nine video thumbnails, each with a play button and a title:

- Priča o svijećama
- Naše pamejke - naši razgovori
- Memobox - fragmenti naše svakodnevice
- O teranu, vinu...i druge štorije iz konobe u 6 slika
- Šetnja muzejom
- Trailer međunarodnog projekta "Antologije krijumčarenja/Smuggling Anthologies".
- Vasko Lipovac: Valovi
- Izložba policijskog znakovlja
- Meštari: Peter Barišić i Loren Živković Kuljiš - Tranzicije

sl.39. U susret online videoteci MDC-a: pristup muzejskim filmovima online.

During these five MUVIs, in the screening section of the programme, some 250 videos produced by Croatian and foreign museums have been shown, and in the programme of the project, some thirty consultants, from at home and abroad took part.

The objective in the beginning was merely to start off research into the extent to which and in which way film was featured in museums, and above all to make the first contacts with heritage establishments that with their guidelines and suggestions might be able to help us preserve it.

We are also of the opinion that the event itself, however much it has attempted to collect as many as possible of the films and videos created in the two-year intervals, did not alas manage to provide a complete image of the extent to which this medium is used in museums. It was observed that very often museums publish their videos on the many Internet hosting sites (Vimeo, YouTube, Facebook and so on). There can be no doubt that at the current time it is very desirable to use these free services and promote the work of the museums, although this writer concludes that publication on these sites does not

provide a sufficiently professional archiving procedure, since they are not entirely reliable – there is always a chance that for some reason they will close down, and all the content will become inaccessible. With technological advances, we also have to face up to the nature of these very unstable media, and the problem of the readability of files and their usability in the future.

As well as a synthesis of work on MUVI to date, the paper has also shown the results of research into information from the Online Register of Museums which is run by the Museum Documentation Centre, and collected by the means of a questionnaire. Analysis of the results provided an insight into the current situation related to documentation collections of AV holdings, the number of museum professionals dealing with processing them and the number of units that museums keep in these collections.

At the end of the article a short review is made of projects in progress: from the pondering of a digital repository to a look at the test phase of a portal providing online access to museum films.